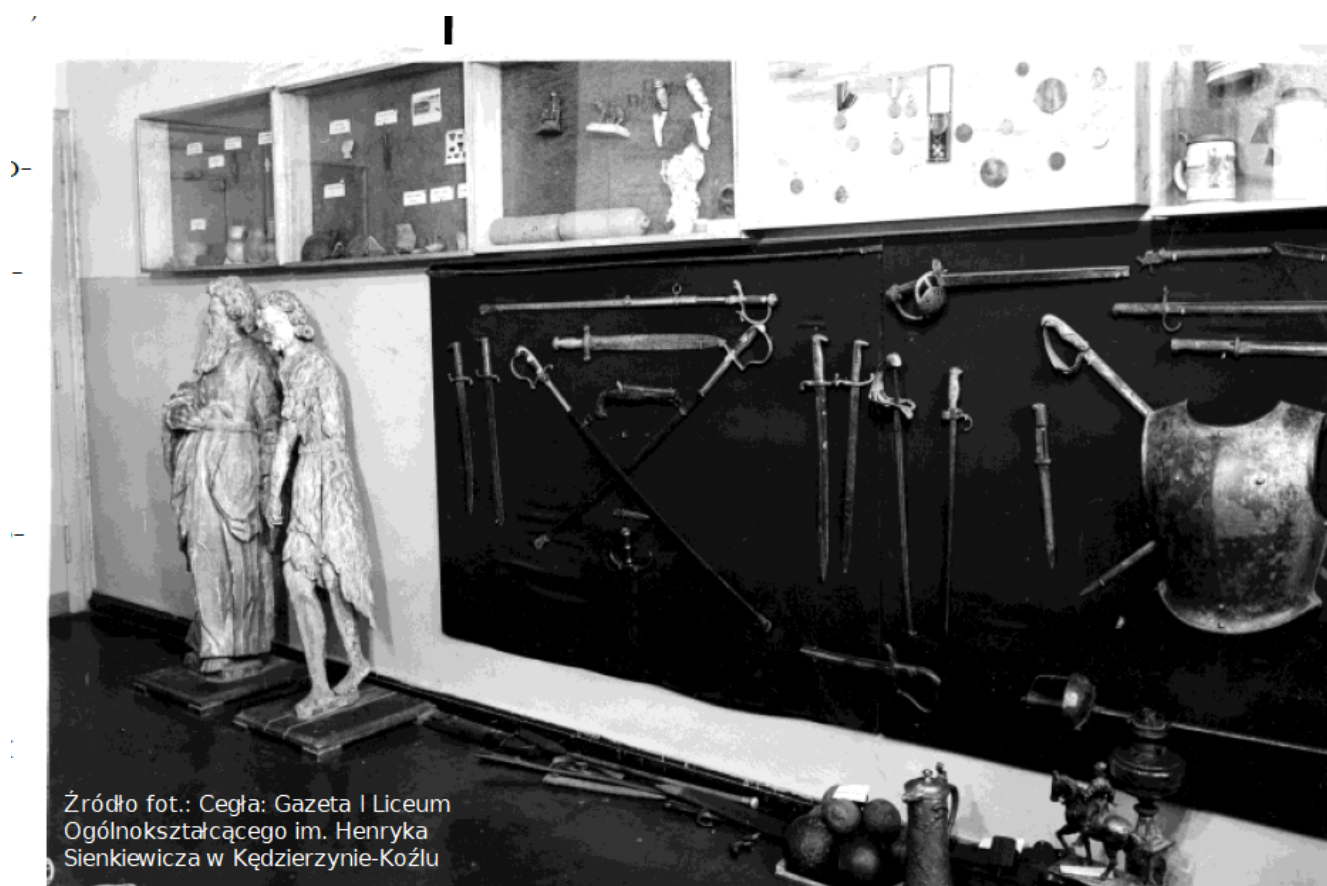

Nasze eksponaty: zaginione - odnalezione

Źródło fot.: Cegła: Gazeta I Liceum
Ogólnokształcącego im. Henryka
Sienkiewicza w Kędzierzynie-Koźlu

Początki muzealnictwa na ziemi opolskiej sięgają przełomu XIX i XX w. Z czasem idea tworzenia muzeów przybrała na sile i upowszechniła się forma lokalnych placówek tzw. Heimatmuseum. Tego typu muzea były zazwyczaj tworzone przez miejscowych nauczycieli. Tak też było w przypadku kozielskiego Heimatmuseum, którego założycielem był Hans Alexander (20.02.1885 – 5.11.1959 r.). Zawodowo związany był z szkołą w Radoszowach, Pokrzywnicy i w Koźlu. Przez krótką chwilę pełnił służbę wojskową w Koźlu. W okresie I wojny światowej został powołany do służby wojskowej. W latach 20. XX w. podjął decyzję o stworzeniu muzeum i rozpoczął gromadzenie zbiorów. W tym czasie rozpoczął także aktywną działalność badawczą, która zaowocowała stworzeniem licznych artykułów o tematyce historii lokalnej, jak i także prac zwartych jak chociażby książka „Friedrich der Große und Cosel” z 1936 r. Początkowo muzeum funkcjonowało w mieszkaniu nauczyciela, następnie w budynku Fundacji Ringa (Dom seniora) oraz w lokalu urzędu finansowego. Część zbiorów Hans przechowywał nadal w domu. W 1932 r. władze miasta zgodziły się na stworzenie Heimatmuseum w czterech pomieszczeniach przy nowo wybudowanej hali sportowej przy obecnej ul. Bohaterów Westerplatte. Istnieje przypuszczenie, iż pod koniec II wojny światowej podjął decyzję o demontażu ekspozycji i ukryciu eksponatów.

Jakie eksponaty znajdowały się w muzeum?

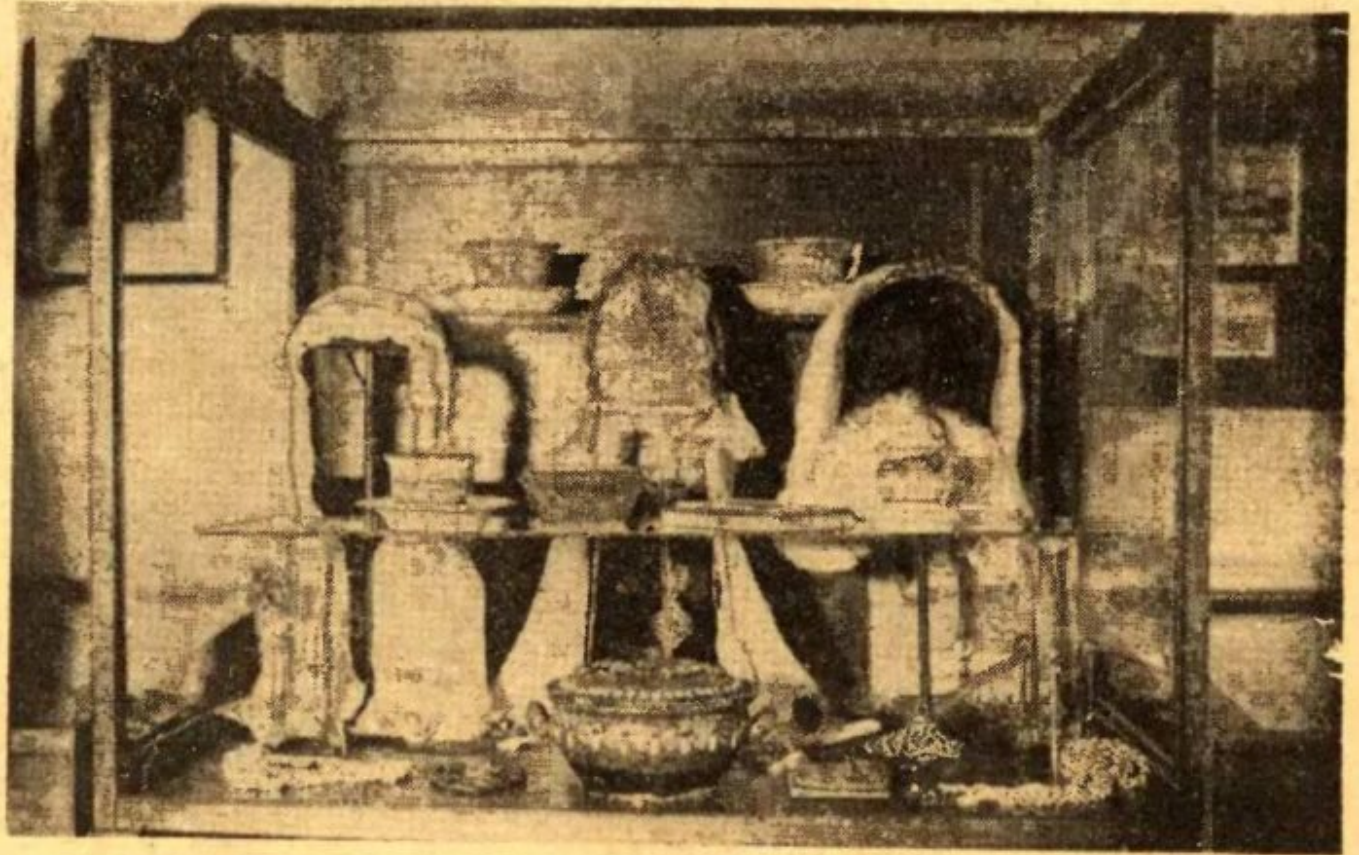
Z literatury niemieckojęzycznej wiemy, iż w muzeum znajdowały się takie eksponaty jak: makietka ukazująca Koźle, portrety komendantów twierdzy, ordery, sztandary, flagi, liczne dokumenty np. cechowe, obrazy przedstawiające Koźle, przedmioty związane z życiem codziennym mieszczan i handlem, elementy ubioru, przejawy twórczości społeczności lokalnej – obrazy, publikacje, portrety ważnych osób związanych z Koźlem, zbiór militariów z okresu od XIV do XVIII w., pamiątki z I wojny światowej, armata z przełomu 1806/1807 r.

Muzeum nie przetrwało II wojny światowej, według niektórych informacji zbiory przejęli Rosjanie, z kolei inne źródła podają, iż zbiory zostały skryte w różnych miejscowościach powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego i następnie uległy rozproszeniu i zaginięciu. W latach 60. XX w. Koźlu powstało Towarzystwo Ziemi Kozielskiej i to ono podjęło tytaniczną pracę nad powrotem w naszym mieście do tradycji muzealnej. Zebrane zbiory prezentowano w Baszcie. W latach 70. XX w. w I Liceum Ogólnokształcącego im. Henryka Sienkiewicza w Kędzierzynie-Koźlu powstała Sala Tradycji. Część z tych zbiorów z czasem trafiła również do Baszty. Wszystkie zabytki zebrane przez Towarzystwo Ziemi Kozielskiej stały się silnym fundamentem pod utworzenie Muzeum Ziemi Kozielskiej.

Obecnie w naszym muzeum na wystawie można podziwiać kilka zabytków, które niegdyś zasilają zbiory Sali Tradycji, oraz kilka, które niegdyś znajdowały się w zbiorach pierwszego kozielskiego muzeum.

Zabytki ze zbiorów Muzeum Hansa Alexandra:

Wertvolle Hauben aus dem Coseler Lande, bunte Tassen von historischer Bedeutung und kunstvolle Schmuckstücke geben Kunde von der Lebensart unserer Altvorderen.

**Die historische Alarmkanone
der Festung Cosel nebst Geschossen aus alter Zeit.**

Festung Cosel, Plan Nr. 18

**Was das Coseler Museum aus der Stein- und
Bronzezeit erzählt . . .**

Unvergessen für alle Zeiten bleibt der Name des heldenhaften Verteidigers der Feste, General von Neumann, der in Preußens schlimmster Zeit ein seltenes Beispiel von Mannesmut gegenüber dem Ansturm des Korsen gegeben hat.

Modell von Stadt und Festung Cosel um das Jahr 1800

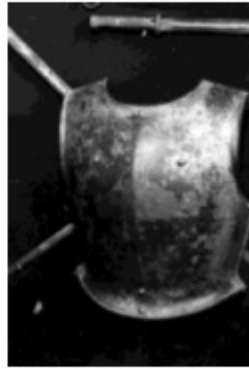
*Erinnerung an die
schwere Zeit von
1813 „Gold gab ich
für Eisen“*

*Lichtbild: Coseler
Heimatismuseum*

Sala Tradycji w I Liceum Ogólnokształcącym im. Henryka Sienkiewicza w Kędzierzynie-Koźlu

[Link do czasopisma Cegła](#)

Opracowała: Aleksandra Gałka